

а особливо пакъ овчери-тѣ, твѣрдѣ добрѣ познаватъ нѣкои постоянны движенія на звѣзди-тѣ и на вѣтрове-тѣ и често могѣтъ да предсказватъ: ако время-то ще е добро, или ако оно ще се развали, и това они придобыватъ чрезъ едно внимателно и дълговременно *опышно* сѣпикасванье. Рѣдѣ-тѣ на такива сѣпикасванія-та надъ вѣншне-то и видимо естество, називава се *вѣншенъ опышъ* и — мѣкаръ онъ да се произвожда въ отношеніе къмъ неизмѣняемѣ-тѣ старнѣ чловѣческаго сѣщества, видимъ обаче какъ онъ е въ зависимость всякога отъ логически-тѣ формы и отъ законы-тѣ на мислянье-то. А защото не всички-тѣ чловѣци иматъ равнѣ силѣ на мислянье-то и размислянье-то: то по тѣзи причинѣ и различно се е мислило и разсѣждавало за явленія-та и отношенія-та на нѣща-та въ свѣтъ-тѣ; нѣкои даже сѣ правила и найгупавы-тѣ заключенія за тыя явленія. Тойзи вѣншенъ опытъ е совѣмъ различенъ отъ оный, що се прави надъ онія движенія и промѣнуванія, що ставатъ въ самій чловѣкъ; и — като сѣпикасванія-та надъ явленіята на вѣншне-то естество се произвожда посредствомъ законы-тѣ и формы-тѣ на мислянье-то, мы можемъ непосредственно, при свѣтлина-та на наше-то сознание, и въ само-то сознание, да сѣпикасваме всичко онова, що се произвожда въ насъ сами-тѣ. Предмети-тѣ на тія сѣпикасванія — не само нравственни, но и органически, сѣ много по близо къмъ неизмѣняемѣ-тѣ странѣ чловѣческаго сѣщества отъ всичко друго, що се явява вѣнъ отъ чловѣкъ. Рѣдѣ-тѣ на такива сѣпикасванія-та називава се *вѣншрешенъ опышъ*; и като способъ за да се издирятъ и удобрятъ средства-та за опытно-то познание на вѣншне-то естество, онъ е длѣженъ да варви и да се нахожда всякога предъ вѣншній опытъ.